Statsforvalteren i Møre og Romsdal

Vår dato: 29.04.2022
Vår ref: 2019/1640
Deres dato:
Deres ref:

VARTDAL GJENVINNING AS
Hamnevegen 155
6170 VARTDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Guro Gjenstad, 71 25 84 29

Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund - tilsynsrapport 2022.006.I.SFMR

Denne rapporten handler om resultatet fra et tilsyn som ble gjennomført digitalt 29.03.2022 med Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund. Det ble holdt sluttmøte 29.04.2022 der Statsforvalterens funn ble gjennomgått. Rapporten regnes som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Disse personene var til stede under tilsynet:

Fra virksomheten:	Fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal:
Stian Worren-Lystad, daglig leder Vartdal Gjenvinning AS	Guro Gjenstad
Per Ivar Godø, HMSK-ansvarlig	Gunnhild Liva Austvoll

Statsforvalteren i Møre og Romsdal avdekket 6 avvik under tilsynet. Avvikene gjelder:

1. Virksomheten har ulovlige utslipp til vann
2. Farlig avfall blir håndtert av ansatte uten dokumentert kompetanse
3. Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull
4. Virksomhetens internkontroll er mangelfull
5. Virksomheten har mangelfull mottakskontroll og deklarerer på uriktig måte
6. Virksomheten har ikke kart over lagret farlig avfall

Avvikene er nærmere beskrevet i punkt i rapporten.

Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund må innen 01.06.2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Vi ser summen av avvikene som svært alvorlig for et anlegg som håndterer farlig avfall, og vi varsler derfor stans i mottak av farlig avfall. Dette er nærmere beskrevet i rapportens punkt 6.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
fagleiar - forureining

Guro Gjenstad
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Ålesund kommune	**Postboks 1521**	**6025**	**ÅLESUND**

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Navn: Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund	Anleggsnummer: 1507.0001.06
Bedriftsnr. for underenheten: 971919280	Eies av (organisasjonsnr.): 955494083
Kommune: Ålesund	Anleggsaktivitet: Engroshandel med avfall og skrap
Kontrollnummer: 2022.006.I.SFMR	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 21.02.2019	Tillatelse sist oppdatert: 23.11.2020

2. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav i virksomhetens tillatelse blir overholdt.

Tema for tilsynet var:
- Utslippskontroll
- Risikovurdering
- Avvikshåndtering

Rapporten dreier seg om avvik og anmerkninger som ble avdekket under tilsynet og gir ingen fullstendig vurdering av tilstanden til virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

3. Avvik

Avvik defineres som manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Statsforvalteren fant følgende avvik under tilsynet:

Avvik 1
Virksomheten har ulovlige utslipp til vann.

Avvik fra:
Vilkår 2.1, 2.5, 4.1 og 4.2 i virksomhetens tillatelse.

Kommentarer:
Kravet i tillatelsens avsnitt 2 er at avfall skal behandles og lagres lik at det ikke oppstår utslipp eller medfører forringelse av miljøet. Kravene i avsnitt 4 omfatter at avfallshåndteringen ikke skal føre til forurensende utslipp til vann ved søl, lekkasjer eller andre lignende diffuse utslipp. Utslipp fra oljeutskiller skal ikke være forurenset med prioriterte stoffer. Avrenning fra flater utendørs der det kan oppstå oljesøl, skal renses i sandfang og oljeutskiller. Oljekonsentrasjonen skal ikke overstige 10 mg/l.

Det ble opplyst at det er to oljeutskillere som mottar vann fra anlegget, og det tas prøver av disse fire ganger i året. Utslippet går til sjøen via en privat utslippsledning. Det er planlagt å installere en tredje utskiller for at hele området skal drenere til en oljeutskiller. Da vil også områder der det normalt ikke foregår aktiviteter som kan gi utslipp av olje, være tilknyttet en oljeutskiller. Det ble

opplyst at det av og til er mye olje i oljeutskillerne også mellom de to årlige faste tømmingene og at det da blir sugd av en del olje. Dette tyder på at det blir tilført mye olje og at rutinene som gjelder aktiviteter som gir søl og tømmingsfrekvens for utskillerne, bør revurderes. Virksomheten må også sørge for at dimensjoneringen av utskillerne er riktig.

Virksomhetens egenkontrollrapport for 2021 viser at konsentrasjonen av olje i utslipp fra oljeutskillerne, var betydelig over grenseverdien i den siste prøven som ble tatt i 2021. Det ble opplyst under tilsynet at det er tatt nye prøver som nå er til analyse, men virksomheten har ikke klart å finne noen årsak til de høye verdiene.

Egenkontrollrapporten viser at det i 2021 ble sluppet ut vann som inneholdt prioriterte miljøgifter i form av ulike metaller. I tillegg har konsentrasjonen av jern i utslippene vært høye. Det er betydelige forskjeller i utslippene fra de to oljeutskillerne, og for de fleste stoffene ligger konsentrasjonene i «nr.1» høyere enn i «nr. 2». Vilkår 4.1 i tillatelsen krever at utslippet ikke skal være forurenset med prioriterte stoffer. Vi kan ikke se at virksomheten har risikovurdert sine utslipp av metaller eller har vurdert om de kan ha miljømessig betydning. Det er heller ikke satt i verk tiltak for å stoppe de ulovlige utslippene.

Avvik 2
Farlig avfall blir håndtert av ansatte uten dokumentert kompetanse.

Avvik fra:
Vilkår 2.5 i virksomhetens tillatelse.

Kommentarer:
Kravet i tillatelsen er at virksomheten skal ha tilstrekkelig kunnskap om avfallet til å kunne behandle og lagre det slik at det ikke oppstår utslipp. Alle som håndterer farlig avfall, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

Vi har etter tilsynsdagen fått tilsendt dokumenter med kompetansebevis. Disse gjelder kun for miljø- og kvalitetslederen. Det er også andre ansatte som håndterer farlig avfall. Det er ikke tillatt så lenge de ikke har dokumentert opplæring. Håndtering av farlig avfall kan bare gjøres av kvalifisert personell.

Avvik 3
Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull.

Avvik fra:
Vilkår 2.2 og 9.1 i virksomhetens tillatelse.
Internkontrollforskriften § 5 første ledd nummer 6 g 7.

Kommentarer:
Virksomheten har plikt til alltid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning. Det skal være gjennomført en miljørisikoanalyse av all aktivitet ved anlegget med tanke på ytre miljø. Potensielle kilder til forurensing skal kartlegges, det skal være oversikt over hvilke miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og virksomheten skal vurdere resultatene av analysen i forhold til akseptabel miljørisiko.

Vi fikk opplyst under tilsynet at det ikke er laget en miljørisikovurdering for anlegget. Det ble først i januar i år begynt på prosessen med å utarbeide analysen. Etter tilsynsdagen fikk vi tilsendt et utkast til miljørisikoanalyse som er datert 17.03.2022. Denne har mange punkter som ikke er godt vurdert. Eksempler på dette er:

- Oljeutskiller som er satt opp som et tiltak mot utslipp av slukkevann til resipient ved en eventuell brann. Samtidig er det ført opp som forslag til nye tiltak å legge matter over slukene for å minimere slukkevann til oljeutskiller. En oljeutskiller renser ikke for noe annet en olje og er ikke dimensjonert for å kunne ta imot store mengder vann på kort tid. Vi mener at en oljeutskiller ikke er et egnet risikoreduserende tiltak for utslipp av slokkevann.
- Som tiltak ved forurensning grunnet sprekk i betongdekket i anlegget, er det satt opp besiktigelse og utbedring en gang i året. Det betyr at man kan ha pågående utslipp i inntil et helt år før skaden utbedres og forurensningen opphører.
- Som tiltak for avrenning fra oljeutskiller grunnet lekkasje, er det satt opp regelmessig tilstandskontroll uten at det framgår hvor ofte slik kontroll skjer.
- Som tiltak mot lekkasje fra IBCer som inneholder farlig avfall, er det ført opp lagring på tett dekke, mens oppsamlingskar kun er tenkt brukt ved påfylling.

Vi har ikke fått presentert noen oversikt over miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning eller hvilke konsekvenser dette kan føre til. Mangelfulle risikovurderinger i et anlegg som håndterer farlig avfall, er alvorlig.

Avvik 4
Virksomhetens internkontroll er mangelfull.

Avvik fra:
Vilkår 2.2 i virksomhetens tillatelse.
Internkontrollforskriften §§ 4 og 5.
Avfallsforskriften § 11-13.

Kommentarer:
Virksomheten har plikt til å ha et oppdatert internkontrollsystem for å sikre og dokumentere at den overholder krav i tillatelsen og aktuelt lovverk.

Etter tilsynsdagen fikk vi tilsendt bl.a. noen prosedyrer. Den som gjelder prøvetaking av oljeutskiller, er ikke tilpasset det aktuelle anlegget og dets krav. Den inneholder ikke korrekt informasjon om prøvetakingsfrekvens eller antall oljeutskillere.

Vi fikk også tilsendt det ene avviket som var registrert så langt i 2022. Dette gjaldt ulovlige utslipp av olje til vann i prøver tatt i desember 2021 og som ble analysert i januar 2022. Avviket ble først oppdaget og registrert da virksomheten skulle levere sin egenkontrollrapport til forurensningsmyndigheten.

Avvik 5
Virksomheten har mangelfull mottakskontroll og deklarerer på uriktig måte.

Avvik fra:
Vilkår 1.1 og 3.1 i virksomhetens tillatelse.
Avfallsforskriften § 11-13.

Kommentarer:
Kravet i avfallsforskriften er at den som håndterer farlig avfall, er ansvarlig for å påse at avfallet som mottas fra virksomheter, er deklarert. I tillatelsen står det at virksomheten skal ha et system som sikrer at mottatt farlig avfall er deklarert.

Under tilsynet ble det opplyst at mottakskontrollen for farlig avfall ikke omfatter å kontrollere at avfallet er deklarert. I mange tilfeller har virksomheten deklarert mottatt farlig avfall på seg selv som produsent selv om det er mottatt fra næringskunder. Dersom anlegget ikke selv faktisk er produsent av avfallet, skal avfallet deklareres på anlegget som mottaksanlegg.

Avvik 6
Virksomheten har ikke kart over lagret farlig avfall.

Avvik fra:
Vilkår 3.3 i virksomhetens tillatelse.

Kommentarer:
Tillatelsen stiller krav til at virksomheten skal ha kart over lageret med farlig avfall hvor det framgår hvor de forskjellige avfallstypene er lagret. Vi fikk opplyst under tilsynet at et slikt kart ikke finnes.

4. Andre forhold

Andre forhold omfatter saker som kom fram under tilsynet og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan det også være kommentarer til tema som ble tatt opp under tilsynet, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Andre forhold ved Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund som Statsforvalteren vil omtale:
Virksomheten har også en tillatelse som gjelder kasserte kjøretøy. Denne er foreløpig ikke i bruk siden forholdene i anlegget ikke er lagt til rette for den aktuelle aktiviteten. Kasserte kjøretøy som kommer inn til anlegget, blir fraktet til Vartdal Gjenvinning AS avd Flatholmen. Det er Sunnmøre Transport AS som drifter anlegget på Flatholmen på vegne av Vartdal Gjenvinning AS.

5. Oppfølging etter tilsynet

Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund har plikt å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten så snart som mulig. For at Statsforvalteren i Møre og Romsdal skal kunne avslutte saken, må Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund innen 01.06.2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Vi ber om at dere sender svarbrev på e-post til sfmrpost@statsforvalteren.no eller på papir til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde, merket med saksnummer. Saksnummeret er 2019/1640.

6. Varsel om stans i mottak av farlig avfall

Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund har avvik knyttet til internkontroll, risikovurderinger, kompetanse og utslipp til vann. Det er alvorlig i en virksomhet som håndterer farlig avfall. Statsforvalteren varsler derfor etter forvaltningsloven § 16 at vi vurderer å vedta stans i mottak av farlig avfall inntil de aktuelle kravene er overholdt. Et eventuelt vedtak om stans vil være hjemlet i forurensningsloven § 7 fjerde ledd. Dere kan sende skriftlige kommentarer til varselet før 16. mai 2022.

7. Vedtak om gebyr

Statsforvalteren i Møre og Romsdal varslet i innkallingen til tilsynet at Vartdal Gjenvinning AS avd Ålesund vil bli ilagt et gebyr på kr 21 000 for tilsynet, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal viser ellers til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

Mulighet for klage
Dere har rett til å klage på valget av gebyrsats innen tre uker etter at dere har mottatt denne rapporten. Klagen skal angi den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal sendes til Miljødirektoratet.

8. Offentlighet

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, jf. offentlighetsloven. I tillegg vil rapporten være tilgjengelig på www.norskeutslipp.no.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- *Lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften)
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskriften)
- Tillatelse til mottak og mellomlagring av avfall. Gitt 21.02.2019 av Statsforvalteren i Møre og Romsdal.